

DARPA PROJESİ?

Türkiye'nin İleri Savunma Projeleri Ajansına İhtiyacı Yok mu?

Hazırlayan: Murat Mustafa Ciritçi

Web: www.muradciritci.com

Tarih: 24.05.2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ?.....

1 DARPA VE PENTAGON.....

1.1. Pentagon?.....

1.2. Darpa Nedir?.....

1.3. Darpa'nın Tarihi ve Amacı?.....

2.DARPA BENZERİ BİR KURULUŞ: TÜRKİYE İÇİN AVANTAJLARI

2.1. Yenilikçi Araştırma.....

2.2. Hızlı Uygulama.....

2.3. Stratejik Bağımsızlık.....

3.DARPA BENZERİ BİR KURULUŞUN YAPISI.....

3.1. Esnek Yapı.....

3.2. Yetkin Ekip.....

3.3. Özel Finansman.....

4.TÜRKİYE İÇİN BİR DARPA MODELİ.....

4.1. Stratejik Hedefler.....

4.2. Radikal İnovasyon.....

4.3. Teşvik.....

4.4. Sektör İş Birliği.....

5.DARPA BENZERİ KURULUŞ: TÜRKİYE'NİN ŞİMDİKİ VE GELECEKTEKİ AVANTAJLARI

5.1. Stratejik Bağımsızlık.....

5.2. Teknolojik Üstünlük.....

5.3. Ekonomik Faydalar.....

5.4. Bilimsel Gelişme.....

6.TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR YOL HARİTASI.....

6.1. Stratejik İhtiyaç.....

6.2. Yapısal Gereklilikler.....

6.3. Stratejik Dönüşüm.....

7. TÜRKİYE SAVUNMASININ GELECEĞİ VE İHTİYAÇLARI.....

7.1. Bağımsız Teknoloji.....

7.2. Yenilikçi Yaklaşım.....

7.3. Hızlı Adaptasyon.....

7.4. Yeni Nesil Silahlar.....

7.5. Robotik ve Otonom Sistemler.....

7.6. Siber Güvenlik.....

7.7. Yüksek Teknolojili Silahlar.....

8. ÇAĞRI.....

8.1. İleri Savunma Sanayi Ajansı Kurulacak Mı?.....

8.2. Faydaları.....

9. SONUÇ.....

10. KAYNAKÇA.....

ÖN SÖZ

DARPA, bilgisayarlar, sensörler, robotik, özerklik, mürettebatsız araçlar, gizlilik ve hatta Moderna COVID-19 aşısı genelinde teknolojiyi şekillendirmede rol oynadı. Liste kapsamlıdır ve DARPA'nın kapsamlı bir resmi göz korkutucu hale getiren devam eden araştırma programları vardır. DARPA'nın projelerinin her biri başarı getirmez, ancak aşağıdaki oyun değiştiriciler listesi gibi büyük bir etkiye sahip olanlar:

Gizlilik: Füze ve sensör teknolojisindeki gelişmeler, savaş uçaklarını savaşa uçurmayı riskli hale getirdi. Vietnam Savaşı sırasında, Deniz Kuvvetleri ve Hava Kuvvetleri, cesur pilotların havasavar füzelerinden ateş çektiği ve ardından onları alt etmeye çalışarak diğerlerinin radarı ve füze fırlatma alanlarını yok etmesine izin verdiği "vahşi gelincik" görevlerine uyum sağladı. Bu ideal bir yaklaşım değil. Bir uçağın şeklinin ve malzemelerinin düşman sensörleri, özellikle de radar üzerindeki görünümünü en aza indirmek için kullanıldığı gizlilik, DARPA tarafından uçakları korumak için izlenen bu tür bir uyarlamaydı.

DARPA'nın hayalet gösterici HAVE BLUE'yu geliştirmesi (Alan 51'de test edildi), F-117 avcı uçağı ve B-2 bombardıman uçağı gibi erken hayalet uçakların yolunu açtı ve bu da F-22 ve F- gibi modern hayalet uçakların yolunu açtı. 35 savaş ve B-21 hayalet bombardıman uçağı.

Aşılar: 2011 yılında DARPA, Önleme ve Tedaviyi Sağlamak için Otonom Teşhis (ADEPT) programını başlattı. Bu sayede Moderna, 2013 yılında DARPA'dan 25 milyon dolar aldı ve bu da çalışmalarını desteklemeye yardımcı oldu. Bu, COVID-19 salgınında muazzam bir şekilde karşılığını veren bir bahisti ve teşhisten tedaviye ve üretim teknolojilerine kadar her şeyi finanse etmeye ve desteklemeye yönelik bu tür birçok çabadan biriydi.

1. DARPA VE PENTAGON

1.1. Pentagon?

Amerika Birleşik Devletleri'nde Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı'nın bulunduğu binaya Pentagon deniyor. Pentagon, başkent Washington'da Arlington bölgesinde bulunuyor. 1941 ile 1943 yılları arasında inşa edilen ve iç içe geçen beş tane beşgenden (pentagon, Yunancada beşgen demektir) oluşan bina 600,000 m² toplam alan ve 340,000 m² kullanım alanıyla dünyanın en büyük resmi hizmet için kullanılan binalarından birisi olarak dikkat çekiyor.

1.2. Darpa Nedir?

Pentagon'a bağlı İleri Savunma Araştırma Projeleri Ajansı veya yaygın bilinen adıyla DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency), dünyanın en önde gelen askeri bilim kuruluşu ve Amerika'nın en üst düzeydeki gizli askeri araştırma merkezidir. DARPA, Soğuk Savaş döneminde Rusya'nın Sputnik füzesini uzaya göndermesinin hemen ardından, 1958 yılında Amerikan Kongresi tarafından görülen ihtiyaç üzerine kuruldu.

1.3. Darpa'nın Tarihi ve Amacı?

Pentagon'a bağlı İleri Savunma Araştırma Projeleri Ajansı veya yaygın bilinen adıyla DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency), dünyanın en önde gelen askeri bilim kuruluşu ve Amerika'nın en üst düzeydeki gizli askeri araştırma merkezidir. DARPA, Soğuk Savaş döneminde Rusya'nın Sputnik füzesini uzaya göndermesinin hemen ardından, 1958 yılında Amerikan Kongresi tarafından görülen ihtiyaç üzerine kuruldu.

2.DARPA BENZERİ BİR KURULUŞ: TÜRKİYE İÇİN AVANTAJLARI

2.1. Yenilikçi Araştırma

DARPA benzeri bir kuruluş, Türkiye'nin savunma teknolojileri alanında yüksek riskli ama yüksek getirili projeler üzerinde yoğunlaşmasını sağlayacaktır. Bu sayede ülke, radikal yenilikler yaratabilecektir.

2.2. Hızlı Uygulama

DARPA'nın proje yönetim yapısı, Türkiye'nin savunma sanayiinde yeni teknolojileri çok daha hızlı bir şekilde hayata geçirmesine olanak tanıyacaktır.

2.3. Stratejik Bağımsızlık

Özgün savunma teknolojilerinin geliştirilmesi, Türkiye'nin dışa bağımlılığını azaltacak ve ülkenin stratejik çıkarlarını koruma kabiliyetini artıracaktır.

3. DARPA BENZERİ BİR KURULUŞUN YAPISI

3.1. Esnek Yapı

DARPA benzeri bir kuruluş, katı hiyerarşik yapılardan uzak, projelere odaklanmış, esnek ve yatay bir organizasyon olmalıdır. Bu sayede hızlı karar alma ve uygulama süreci sağlanabilir.

3.2. Yetkin Ekip

Kuruluşun başarısı, yetenekli ve deneyimli bir ekip tarafından yürütülen projelere bağlıdır. Bilim insanları, mühendisler, askeri personel ve sanayicilerden oluşan çeşitli uzmanlık alanlarını bir araya getirmek kritiktir.

3.3. Özel Finansman

DARPA'nın başarısının arkasında, özel bütçesi ve hızlı onay süreci yatmaktadır. Türkiye'deki bir benzer kuruluşun da benzer finansal özerkliğe sahip olması gerekmektedir.

4. TÜRKİYE İÇİN BİR DARPA MODELİ

4.1. Stratejik Hedefler

Türkiye'nin savunma teknolojileri alanındaki stratejik ihtiyaçlarını ve hedeflerini net bir şekilde belirlemek.

4.2. Radikal İnovasyon

Yüksek riskli ama yüksek getirili projelere odaklanarak radikal teknolojik yeniliklerin gerçekleşmesini sağlamak .

4.3. Teşvik

Savunma sanayisi, akademi ve özel sektör arasındaki etkin iş birliğini teşvik etmek.

4.4. Sektör İş Birliği

Savunma sanayisi, akademi ve özel sektör arasındaki etkin iş birliğini teşvik etmek.

5. DARPA BENZERİ KURULUŞ: TÜRKİYE'NİN ŞİMDİKİ VE GELECEKTEKİ AVANTAJLARI

5.1. Stratejik Bağımsızlık

Dıő teknoloji bağımlılığının azalması, ülkenin savunma politikalarını daha bağımsız bir Şekilde yürütebilmesi.

5.2. Teknolojik Üstünlük

Yenilikçi savunma teknolojilerinin geliştirilmesi, Türkiye'nin bölgesel ve küresel arenada rekabet üstünlüğü sağlaması.

5.3. Ekonomik Faydalar

Savunma sanayisindeki yenilikçi çalışmaların, geniş teknoloji ekosisteminde ekonomik katkılar sağlaması.

5.4. Bilimsel Gelişme

Radikal projelerin, Türkiye'nin bilim ve mühendislik alanlarındaki ilerlemesine katkı sağlaması.

6. TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR YOL HARİTASI

6.1. Stratejik İhtiyaç

Türkiye'nin savunma sanayisinde inovasyon ve teknolojik üstünlük sağlama ihtiyacı, DARPA benzeri bir kuruluşun kurulmasını gerekli kılmaktadır.

6.2. Yapısal Gereklilikler

Yetkin bir ekip, esnek organizasyon yapısı, özel bütçe ve sektörler arası iş birliği, başarılı bir DARPA modeli için kritik başarı faktörleridir.

6.3. Stratejik Dönüşüm

DARPA benzeri bir kuruluş, Türkiye'nin savunma sanayisinde radikal teknolojik yenilikler yaratarak, ülkenin stratejik konumunu güçlendirecektir.

7. TÜRKİYE SAVUNMASININ GELECEĞİ VE İHTİYAÇLARI

7.1. Bağımsız Teknoloji

Türkiye, savunma sistemlerinde büyük ölçüde yabancı teknolojilere bağımlıdır. Bu durum, ülkenin stratejik çıkarlarını riske atar ve dışa bağımlılığını artırır.

7.2. Yüksek Teknolojili Silahlar

Lazer silahları, hipersonik füzeler ve elektromanyetik silahlar gibi gelişmiş silah sistemleri, Türkiye'nin caydırıcılık gücünü artıracaktır.

7.3. Hızlı Adaptasyon

Hızla değişen teknoloji trendlerinin karşısında durmak için, Türkiye'nin savunma sanayiinin de çok daha hızlı adaptasyon sağlaması gerekmektedir.

7.4. Yeni Nesil Silahlar

Yüksek enerjili lazerler, hipersonik silahlar ve elektromanyetik silahlar gibi gelişmiş silah sistemlerinin ortaya çıkmasında DARPA'nın rolü büyüktür.

7.5. Robotik ve Otonom Sistemler

İnsansız hava araçları, kara ve deniz araçları ile gelişmiş robotik sistemler, savunma yeteneklerini önemli ölçüde artıracaktır.

7.6. Siber Güvenlik

Kritik altyapıları ve savunma sistemlerini korumak için yeni nesil siber güvenlik teknolojileri hayati önem taşımaktadır.

7.7. Yenilikçi Yaklaşım

DARPA'nın proje yönetim yapısı, Türkiye'nin savunma sanayiinde yeni teknolojileri çok daha hızlı bir şekilde hayata geçirmesine olanak tanıyacaktır.

8. ÇAĞRI

8.1. İleri Savunma Sanayi Ajansı Kurulacak Mı?

Türkiye'nin savunma sanayisinde inovasyon ve teknolojik üstünlük sağlama ihtiyacı, DARPA benzeri bir kuruluşun kurulmasını gerekli kılmaktadır.

8.2. Faydaları

DARPA benzeri bir kuruluş, Türkiye'nin savunma sanayisinde radikal teknolojik yenilikler yaratarak, ülkenin stratejik konumunu güçlendirecektir.

9. SONUÇ

“Derin Devlet” senaryolarının oldukça itibar gördüğü günümüz Türkiye’sinin aslında DARPA benzeri hakiki bir derin devlete ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Türkiye’de derin devlet denen bir şey olacaksa, bu, DARPA yapısında bir kurum veya kuruluş olmalıdır. İleri teknolojilerle Türk ordusunu Türk DARPA’sı tanıştırmalıdır. Öncü bir kuruluş olarak Savunma Sanayisi Başkanlığı’nın (SSB) yetemediği alanlarda, SSB’yi de aşan bir yetkinlik ve yetkiyle donatılmış olarak görev ve fonksiyonlarını yerine getirebilmelidir. Türk DARPA’sı, kilit teknolojileri ve yetenekleri geliştirme maksatlı başlatılacak milli programlar çerçevesinde, askerî teknoloji ağırlıklı araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ülke çapında yön vermeli, yönetmeli, çözüm ve sonuç odaklı çalışan bir “askeri beyin” olabilmelidir. Gelecek, teknolojidedir. Askeri teknolojide yetkinliği olmayan orduların geleceğin savaşlarını kazanamayacağını yakın dönem tüm savaşlar herkese göstermiştir. Dinamik yapısıyla, bürokratik çarkların dışında kalarak işleri yürütebilecek Türk DARPA’sına, en az ABD kadar Türkiye’nin de ihtiyacı olduğunu inanıyorum.

10. KAYNAKÇA

- Annie Jacobsen, Pentagon'un Beyni, DARPA'nın Sansürsüz Tarihi, Profil Kitap Birinci Baskı (Türkçe), 2018
- <https://www.darpa.mil>
- **Erişim Adresi:** <https://www.darpa.mil/> **Erişim Tarihi 24.05.2024**
- **Erişim Adresi:** <https://www.bbc.com/turkce/articles/c72kq44ddqgo> / **Erişim Tarihi 24.05.2024**
- **Erişim Adresi:** <https://www.undp.org/tr/turkiye/publications/human-development-report-2023> / **Erişim Tarihi 24.05.2024**
- **Erişim Adresi:** <https://turkiye.un.org/tr/263395-undpnin-yeni-raporuna-g%C3%B6re-t%C3%BCrkiye-insani-geli%C5%9Fmede-193-%C3%BCIke-aras%C4%B1nda-45inci-s%C4%B1rada> / **Erişim Tarihi 24.05.2024**